

Datum
2021-03-11

Vår referens
KL

Finansminister Magdalena Andersson
Socialminister Lena Hallengren

Ang hyresmoms och dess konsekvenser för vaccinationer mot covid -19

Inom kort går Sverige in i det som brukar benämnas massvaccinering. Alla hinder som medför förseningar måste undanröjas då de annars får stora konsekvenser för enskilda individer och samhället i stort.

Landets vårdcentraler kommer att ta en stor del av ansvaret för den förestående massvaccineringen mot covid-19. 43 procent av vårdcentralerna bedrivs i privat regi och står därmed för en ansevärd del av vaccinationskapaciteten. En del av dem ingår i regionsamarbeten med gemensamma lokaler för vaccinering. I andra regioner ska respektive vårdcentral ta ansvar för sin del av befolkningen. En del har verksamhetslokaler på vårdcentralen som fungerar ändamålsenligt för en bred och snabb vaccinering av befolkningen. Andra har inte möjligheten att på ett patientsäkert sätt släppa in och ut och upplåta samtidig plats till stora mängder människor på sin vårdcentral, vid sidan av alla andra patientbesök.

De behöver därför snabbt hitta separata lokaler för den period som vaccineringen kommer att pågå. Det handlar om att på ett patientsäkert sätt kunna slussa dem som ska vaccineras in och ut, tillräckliga ytor som möjliggör säkra avstånd för dem som väntar, tillräckliga ytor för vaccineringen och patientsäkra ytor för dem som har vaccinerats, eftersom samtliga personer som har vaccinerats ska stå under observation under 15 minuter efter vaccineringen.

Medlemsföretag hos Vårdföretagarna vittnar om att de inte får hyra adekvata lokaler under en kortare period för vaccineringen, trots att lokalerna är lediga, eftersom deras verksamhet inte är momspliktig. Detta drabbar en del privata vårdcentraler och andra privata vårdgivare som har uppdrag att vaccinera och behöver tillfälliga lokaler för ändamålet. Som exempel kan nämnas att vårdcentraler som drivs av medlemsföretag i Västra Götaland har varit i kontakt med privata hyresvärdar, men de har nekats uthyrning.

Det är djupt problematiskt att reglerna kring hyresmoms får till konsekvens att flera av Vårdföretagarnas medlemsföretag får besked från fastighetsägare att de, trots att lokalerna står tomma, inte kan hyra ut till vårdföretag. Momsreglerna riskerar att få till konsekvens att en del privat drivna vårdcentraler och andra privata vårdgivare hindras i sitt viktiga arbete med vaccineringen och inte kan vaccinera i den snabba takt som vore önskvärdt ur ett samhällsperspektiv.

Sedan 1979 finns en möjlighet till frivillig skattskyldighet vid uthyrning av verksamhetslokaler (hyresmoms). Reglerna kan dock inte tillämpas för hyresgäster som bedriver undantagen "momsfri" verksamhet, d v s bland annat sjukvård som bedrivs av privata aktörer. Inte heller vid deltidsuthyrning, delade arbetsplatser eller för kortare hyresperioder kan reglerna tillämpas. Däremot kan uthyrning till offentligt bedriven vårdverksamhet omfattas av frivillig hyresmoms.

För många fastighetsägare är frivillig hyresmoms en förutsättning då moms på hyran medför momsavdrag på inköp vid byggnation, drift, underhåll och andra investeringar. Om den frivilliga skattskyldigheten avbryts måste investeringsmoms (byggnation, ombyggnad mm) så långt som 10 år tillbaka till del återföras. Därutöver försvinner hela momsavdraget på inköp, vilket får till följd att det blir 25 % dyrare. Effekten blir att många fastighetsägare väljer bort uthyrningar som inte kan omfattas av frivillig hyresmoms. Det är dessa regler som nu medför stora problem för våra medlemsföretag när de söker tillfälliga och ändamålsenliga lokaler för vaccinationer.

I ett skriftliga [svar](#) från Finansministern till riksdagsledamot Eric Westroth anges att regeringen inte fått några indikationer från SKR att vaccinationen riskerar att försenas på grund av lokalbrist eller att momshanteringen i samband med vaccinationerna medför några praktiska problem som hindrar att vaccineringen sker så smidigt och effektivt som möjligt.

Som framgår av ovanstående är dock momshanteringen ett allvarligt hinder för en del privata vårdgivare som snabbt behöver hyra ändamålsenliga lokaler att vaccinera i. Det bör ligga i allas vårt intresse att vaccineringen kan löpa på så snabbt och friktionsfritt som möjligt.

Med anledning av ovanstående uppmanar Vårdföretagarna regeringen att skyndsamt vidta de åtgärder som behövs för att undanröja de negativa konsekvenser som nu uppkommer för vårdföretag som gör sitt yttersta för att påbörja det viktiga arbetet med vaccinationerna mot covid-19. Det är regeringens ansvar att säkerställa att vaccinering kan ske utan dröjsmål och alla hinder som medför förseningar måste åtgärdas.

Vårdföretagarna bistår gärna i fortsatta diskussioner.

Med vänlig hälsning

Antje Dederling
Förbundsdirektör
Vårdföretagarna

Karin Liljeblad
Näringspolitisk expert
Vårdföretagarna

För kännedom:

Skatteverkets rättschef Michael Erikkson
Riksdagens skatteutskott
Regeringens vaccinsamordnare Rikard Bergström
Emma Spak, chef för hälso- och sjukvårdssektionen, SKR

Kontakt: Karin Liljeblad, karin.liljeblad@vardforetagarna.se mobil 072 552 66 35